

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ
İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru No. 58256/08

ARGUZ ve KARAGÖZ / Türkiye

16 Ekim 2015 tarihinde,

Başkan

Paul Lemmens,

Yargıçlar

Işıl Karakaş,

Helen Keller,

Ksenija Turković,

Egidijus Kūris,

Robert Spano,

Jon Fridrik Kjølbro,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Abel Campos'un katılımıyla oluşturulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), Daire olarak toplanarak, 14 Kasım 2008 tarihinde yapılan yukarıda belirtilen başvuruyu ve davalı Hükümet

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2016. Bu gayresmi çeviri, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

tarafından sunulan görüşler ve başvuruların cevaben sundukları görüşleri dikkate alarak, gerçekleştirilen müzakerelerin ardından, aşağıdaki kararı vermiştir:

OLAY

1. Başvuranlar Hayriye Arguz, Sadık Arguz, Menderes Arguz, Gevri Arguz, Sevda Arguz ve Semra Karagöz T.C. vatandaşları olup sırasıyla 1965, 1988, 1984, 1985 ve 1989 doğumludurlar. Başvuranlar, Malazgirt'te ikâmet etmekte ve Mahkeme önünde İstanbul Barosu'na bağlı olan Avukat R. Arslan tarafından temsil edilmektedirler.

2. Türk Hükümeti ("Hükümet") kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın Koşulları

3. . Başvurunun kendine özgü koşulları, başvuranlar tarafından ifade edildiği şekilde aşağıdaki gibi özetlenebilir.

4. Başvuranlar, İstanbul Çatalca 1. Piyade Tugayı Reviri'nde askerlik hizmetini yerine getirdiği sırada hayatını kaybeden Menduh Arguz'un sırasıyla annesi, erkek ve kız kardeşleridirler.

5. Menduh Arguz, belirtilmeyen bir tarihte, sağlık muayenesinden geçmiş ve askerlik hizmetini yerine getirmeye elverişli olduğu değerlendirilmiştir. İlgili, 23 Mayıs 2007 tarihinde askerlik hizmetine başlamıştır.

6. İlgili, aynı gün, sağlık muayenesinden de geçmiş ve kışlanın revirindeki hasta kayıt belgesine "epilepsi ihtimali" bulunduğu dair not düşülmüştür.

7. Menduh Arguz, Haziran 2007 ile Mart 2008 tarihleri arasında, doktorların kendisine ilaç tedavisi önerdikleri ve "epilepsi" ile "kaygı

bozukluğu” teşhis ettikleri Samsun ve Gümüşsuyu Asker Hastaneleri’nin Psikiyatri Bölümü’nde birçok defa muayene edilmiştir.

8. Tıbbi önerinin ardından, Menduh Arguz’un ateşli silah taşıma gerektiren görevlerin dışında tutulması emri verilmiştir. Sonuç olarak ilgili kışlanın revir hizmetinde görevlendirilmiştir.

9. Menduh Arguz, 19 Mart 2008 tarihinde, revirde, Çavuş İ.S.’nin odasında ağır yaralı olarak bulunmuş ve hastaneye sevk edildiği sırada hayatını kaybetmiştir.

10. Askeri savcı ve jandarma soruşturma ekibi, saat 19.30’da olay yerine intikal etmişlerdir. Tespitler tutanağa eklenmiş ve farklı nesnelere ölçümleri ve bu nesnelere ayıran mesafeler ile Menduh Arguz’un bulunduğu konum tespit edilmiş olup şekli bozulmuş ancak mermiye benzeyen nesnenin konumu belirlenmiştir. Olay yerinin fotoğraflı çekilmiştir. Ön ve arka kısmı delinen ilgilinin askeri ceketi, olay yerinde ilk müdahale için çıkarılmış ve kimyasal bir inceleme için muhafaza altına alınmıştır. Çavuş İ.S.’nin ellerinden ateşli silah kalıntısı örnekleri alınmış ve silahıyla şarjöründeki bütün kartuşlara balistik bir inceleme için el konulmuştur. Çavuş İ.S.’nin odasındaki çekmecelerinde kilit olmadığı gözlemlenmiştir. Önü ve arkası delinen Menduh Arguz’un giysilerinin diğer kısmı, kimyasal inceleme yapılması amacıyla hastaneden daha sonra geri alınmıştır. İlgilinın ellerinden de ateşli silah kalıntısı örnekleri alınmıştır.

11. Savcı, olay yerinde birçok tanığın ifadesini almıştır. Bir asker, söz konusu odaya ilk girenlerden biri olduğunu ve Menduh Arguz’un başından yaralı olarak yalnız bir şekilde bulunduğunu doğrulamıştır.

12. Çavuş İ.S., şu ifadeleri kullanmıştır. Tuvalete gitmişim ve silahımı masanın çekmecesine bırakmışım. Ardından eczaneye gittim ve silah sesinden sonra hızlıca odama yöneldim. Tabancamı Menduh Arguz’un yanında yerde buldum. Silahımı yerden alarak ilk müdahale için yardım ettim, revirde ellerimi ve yüzümü yıkadım. Savcının soruları üzerine, Menduh Arguz’un revir hizmetine verildiğini zira silah taşıyamayacağı

sağlık raporunda belirtildiğini dile getirmiştir. Çavuş İ.S., Menduh Arguz'un üzerinde günün daha erken saatlerinde cep telefonu taşıdığını fark etmiş, bu tür cihazların yasak olması nedeniyle telefonuna el koymuş ve bu telefonun ilgiliye askerlik hizmetinin sonunda geri verileceğine dair bir tutanak düzenlenmiştir.

13. Bir tanık, ateş sesi yankılandığında Çavuş İ.S.'nin kendisiyle eczanede olduklarını ifade etmiştir. Kendisi ve Çavuş İ.S.'de dâhil olmak üzere birçok kişi sesin geldiği noktaya doğru hızlıca yönelmişlerdir. Öte yandan doktor ve hemşire, ilk yardımda buldukları koşulları belirtmişlerdir. Diğer tanıklar, Menduh Arguz'un sorunlu bir kişi olmadığını ancak dengesiz olduğunu ve sağlık bakımından takip edildiğini dile getirmişlerdir.

14. Cenazenin üzerinde, aynı gün, bir inceleme gerçekleştirilmiş ardından ertesi gün 20 Mart 2008 tarihinde eksiksiz bir otopsi yapılmıştır.

15. Savcı, 25 Mart 2008 tarihinde, Çavuş İ.S.'nin yeniden ifadesini almıştır. İlgili, silahını geri aldığını ve ikinci mermiyi çıkarmak için silahın koluna dokunduğunu zira her zaman şarjörüne iki kartuş koyduğunu beyan etmiştir. Çavuş İ.S., olay nedeniyle sınırlı olduğundan olay sırasında düşünmediğini ve kesinlikle delilleri yok etme niyetinde olmadığını belirtmiştir.

16. Aynı gün, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne Bağlı Kriminal Polis Laboratuvarı Dairesi Başkanlığı raporunda, merminin ve boş kartuşun söz konusu silahtan isabet ettiğini belirtilmiştir.

17. Aynı laboratuvarın 31 Mart 2008 tarihli bilirkişi raporuna göre, gerek müteveffanın gerekse Çavuş İ.S.'nin ellerinde atış kalıntıları bulunmamıştır.

18. Giysilerde 3 Nisan 2008 tarihli bilirkişi raporunda, atışın bitişik mesafeden açıldığı ifade edilmektedir.

19. Otopsiye ilişkin tutanak, incelemeler tamamlandıktan sonra 16 Nisan 2008 tarihinde düzenlenmiştir. Özellikle tutanakta, cenazede merminin bulunmadığını, dövme bölgesini çevreleyen karın hizasında

mermi giriş deliğinin ve sırt bölgesinde dördüncü kaburga kemiği hizasında mermi çıkış deliğinin bulunduğunu belirtilmektedir. Öte yandan bu raporda, kurşun parçalarının müteveffanın iki elinde tespit edildiğini beyan edilmektedir.

20. Askeri savcı, 21 Mayıs 2008 tarihinde, Menduh Arguz'un bir süreliğine odasında bulunmayan ve silahını masasının çekmecesinde bırakan Çavuş İ.S.'nin tabancasını kullanarak intihar ettiği kanaatine vararak kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar vermiştir. Birbirlerine uyan ifadelere göre, binada bulunan Çavuş, personel ve hastalar atış sesini duyar duymaz odaya doğru hızlıca yönelmişler, ilgiliyi ağır yaralı olarak bulmuşlar ve ilk yardımda bulunmuşlardır. Diğer yandan savcı, ilgilinin bazı sorunlarının olduğunu ve ilaç tedavisi gördüğünü dile getirmiştir.

21. Başvuranlar, 23 Haziran 2008 tarihinde, kovuşturmayaya yer olmadığına dair karara itirazda bulunmuşlardır. Başvuranlar, Menduh'un yönetmeliği ihlal ederek kışlada cep telefonu kullandığını ve günün daha erken saatlerinde bu durumu fark eden çavuş tarafından öldürüldüğünü iddia etmektedirler. Bununla birlikte, başvuranlar, çavuşun silahını yerden aldığı, yerine koyduğu ve yardım için müdahale ettiğine dair dosyada hiçbir bilginin bulunmadığı kanaatine varmaktadır.

22. Kasımpaşa Askeri Mahkemesi, 22 Temmuz 2008 tarihli bir kararla, bu itirazı reddetmiş ve kovuşturmayaya yer olmadığına dair kararı onaylamıştır.

23. Bu arada başvuranlar, tazminat davası açmışlardır. Askeri İdare Mahkemesi, 15 Temmuz 2009 tarihinde, ölüm ile idarenin herhangi bir eylemi arasında nedensellik bağı bulunmadığından bu talebi reddetmiştir.

B. İlgili İç Hukuk ve Uygulaması

24. Somut olayda ilgili iç hukuk ve uygulaması *Kılınç ve diğerleri/Türkiye* (No. 40145/98, § 33, 7 Haziran 2005), *Salgın/Türkiye* (No.

46748/99, §§ 51-54, 20 Şubat 2007), *Abdullah Yılmaz/Türkiye* (No. 21899/02, §§ 32-39, 17 Haziran 2008), *Yürekli/Türkiye* (No. 48913/99, §§ 30-32, 17 Temmuz 2008) ve *Dülek ve diğerleri/Türkiye* (No. 31149/09, §§ 28-29, 3 Kasım 2011) kararlarında belirtilmektedir.

25. Sağlık açısından TSK Sağlık Yeteneği Yönetmeliği'nde (24 Kasım 1985 tarihli ve 89/11092 Nolu Yönetmelik), özellikle bir askerde hastalık veya arızalar tespit edildiğinde, hizmet erteleme tedbirleri alındığı veya izin verildiği ifade edilmektedir. Söz konusu hastalık veya arızalar listesi yönetmeliğin ekinde verilmektedir. 15-18. maddelerinde, depresyonda dâhil olmak üzere psikolojik veya psikiyatrik farklı anemi şekilleri hedeflenmektedir.

ŞİKÂYETLER

26. Başvuranlar, Sözleşme'nin 2 ve 6. maddelerini ileri sürerek, yakınlarının hayatını kaybetmesi hakkında yürütülen soruşturmanın yetersizliğinden şikâyet etmektedirler. Özellikle başvuranlar, adli makamlar tarafından adam öldürme veya delil unsurlarının muhafaza edilmesinde ihlal nedeniyle, Çavuş İ.S.'nin suçlanmamasından şikâyet etmektedirler. Sonuç olarak başvuranlar, askeri makamların ilgilinin bazı sorunların olduğunu bildikleri halde bu davranışlara karşı yakınlarının hayatını korumak için gerekli tedbirleri almayı göz ardı ettiklerini iddia etmektedirler.

27. Öte yandan başvuranlar, yakınlarının Kürt yanlısı siyasi görüşleri nedeniyle öldürüldüğünü iddia etmekte ve Sözleşme ile Sözleşme'ye Ek 6. Nolu Protokolün farklı maddelerini ileri sürmektedirler.

HUKUKÎ DEĞERLENDİRME

A. Sözleşme'nin 2. Maddesi Hakkında

28. Başvuranlar, Sözleşme'nin 2 ve 6. maddelerini ileri sürerek, askeri makamların, ilgilinin bazı sorunların olduğunu bildikleri halde bu yakınlarının hayatını korumak için gerekli tedbirleri almayı göz ardı ettiklerini iddia etmektedirler. Öte yandan başvuranlar, yakınlarının hayatını kaybetmesi hakkında yürütülen soruşturmanın yetersizliğinden şikâyet etmektedirler. Özellikle başvuranlar, adli makamlar tarafından adam öldürme veya delil unsurlarının muhafaza edilmesinde ihlal nedeniyle, Çavuş İ.S.'nin suçlanmamasından şikâyet etmektedirler.

29. Hükümet, söz konusu intiharda yetkililerin her türlü sorumluluğu kabul etmemektedir. Hükümet, askerlerin fiziksel ve ruhsal bütünlüklerinin korunması için öngörülen mekanizmanın uygun ve yeterli olduğu kanaatine varmaktadır. Hükümete göre, suçlanan askeri makamların bu intiharı öngörememeleri ve olayı önlemek için daha fazlasını yapmamaları nedeniyle kendilerine aşırı bir yük yüklendiği anlamına gelecektir. Öte yandan Hükümet, Mehmetçik Vakfı aracılığıyla başvuranlara tazminat ödendiğinin altını çizmektedir.

30. Mahkeme, Sözleşme'nin bütün gereklilikleri bakımından başvuranın şikâyet ettiği koşulları değerlendirmek için yetkili olduğunu hatırlatmaktadır. Bu görevin yerine getirilmesi çerçevesinde, Hükümet, Mahkeme'nin elinde bulunan çeşitli unsurlarla dava koşullarının tespit edildiği kanısına vardığı üzere, söz konusu koşullara ilgilinin atfettiği nitelendirmeden farklı bir hukuki nitelendirme atfetme veya gerektiğinde başka bir açıdan bu koşulları öngörme imkânına sahiptir (*Rehbock/Slovakya*, No. 29462/95, § 63, AIHM 2000-XII ve *Remzi Aydın/Türkiye*, No. 30911/04, § 44, 20 Şubat 2007). Dolayısıyla Mahkeme,

aşağıda belirtildiği şekliyle bütün şikâyetlerin, Sözleşme'nin 2. maddesi açısından incelenmesine karar vermiştir.

“ 1. Herkesin yaşam hakkı yasanın koruması altındadır. (...)”

1. Bu Konuda Genel İlkeler

31. Mahkeme, Sözleşme'nin 2. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde, Devletlere başkalarının eylemlerine veya gerektiği takdirde kendilerine karşı mahkemelerine bağlı olan kişileri korumak için gerekli bütün önleyici tedbirleri almaya yönelik pozitif yükümlülük yükleneceğini hatırlatmaktadır (*Tanrıbilir/Türkiye*, No. 21422/93, § 70, 16 Kasım 2000 ve *Keenan/Birleşik Krallık*, No. 27229/95, §§ 89-93, AIHM 2001-III).

32. Şüphesiz zorunlu askerlik hizmeti alanına denk düşen bu yükümlülük (*Álvarez Ramón/İspanya* (kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 51192/99, 3 Temmuz 2001), Devletlere yaşama hakkının ihlalinin etkin bir şekilde önlenmesini güvence altına alan uygun idari ve yasal bir çerçeve uygulama zorunluluğu gerektirmektedir (*Abdullah Yılmaz/Türkiye*, No. 21899/02, §§ 55-58, 17 Haziran 2008)).

33. Zorunlu askerlik hizmetinin spesifik alanında, idari ve yasal çerçeve güçlendirilmeli ve bir Devlet vatandaşlarını askere çağırma kararı verdiğinde, devreye giren insan unsuru nedeniyle, gerek faaliyetlerin niteliği gerekse askeri görev konusunda askerlik yoklamasının temelini oluşturan - yaşam için risk düzeyinde uygun bir yönetmelik içermelidir (*Lütfi Demirci ve diğerleri/Türkiye*, No. 28809/05, § 31, 2 Mart 2010).

34. Bu yönetmelik, bir yandan askerlerin askeri yaşamın ayrılmaz tehlikelerine maruz kalmaları muhtemel olan etkin korumayı hedefleyen pratik düzen tedbirlerin benimsenmesi diğer yandan üstlenecekleri faaliyette eksiklikleri ve farklı derecelerde sorumlular tarafından bu konuda işlenebilecek kusurları tespit etmeye imkân sağlayan uygun prosedürler öngörülmesi gerektirmektedir. Öte yandan bu bağlamda, askeri tıp personelini ilgilendiren sağlık politikası çerçevesinde eylemleri ve

ihmallерinin bazı koşullarda Sözleşme'nin 2. maddesi açısından sorumluluklarının tespit edilmesi nedeniyle, askerlerin korunmasını sağlamak için uygun düzenleyici tedbirleri uygulamak ilgili sağlık kurumlarının görevidir (*Dülek ve diğerleri/Türkiye*, No. 31149/09, §§ 45-46, 3 Kasım 2011 ve yukarıda anılan *Álvarez Ramón*).

2. Somut Olayda Uygulama

35. Öncelikle Mahkeme, görevinin ikincil niteliğinin farkında olarak, incelediği davaya ilişkin koşullar kaçınılmaz kılmadığı takdirde, haklı sebepler bulunmaksızın ilk derece mahkemesi hâkiminin görevini üstlenemeyeceğinin hatırlatmanın yararlı olacağı kanaatine varmaktadır. Mahkeme, yerel yargılamalar yürütülürken, olaylara ilişkin kendi değerlendirmesini, topladıkları delillere dayanarak olayları tespit etmekle yükümlü ulusal mahkemelerin değerlendirmelerinin yerine koymakla görevli değildir. Her ne kadar ulusal mahkemelerin bulguları, elindeki tüm bilgi ve belgeler ışığında kendi değerlendirmesini yapmakta özgür olan Mahkeme'yi bağlamasa da, Mahkeme, kural olarak, yalnızca bu yönde ikna edici verilere sahip olması durumunda, ulusal hâkimlerce varılan olgusal tespitleri reddedecektir (*Mustafa Tunç ve Fecire Tunç/Türkiye* [BD], No. 24014/05, § 182, 14 Nisan 2015).

36. Somut olayda Mahkeme, bu bağlamda öldürme iddiasını soruşturmakla görevli yetkililerin tutumunu ve Menduh Arguz ile ilgili olarak koruma tedbirlerinin bulunmamasını birlikte inceleyecektir. Dolayısıyla Mahkeme için, soruşturma boyunca farklı yolların öngörülüp-öngörülmediğini, bu konuda olumlu yanıt durumunda askeri makamların bu tehlikeyi önlemek için makul olarak kendilerinden beklenen her türlü şeyi yaptıklarına karar verebilmek için ilgilinin kendini öldürmesinde gerçek bir tehlike var olduğunu bilip-bilmediklerini veya bilmeleri gerektiğini incelemek söz konusudur.

37. Mahkeme, dosyadaki belgeler ve bütün ölüm koşullarını dikkate alarak, intihar iddiasının, adam öldürme olasılığının bertaraf edilmesi için birbirleriyle bağdaşan özellikle farklı ifadeler nedeniyle adli makamlar tarafından ele alındığını tespit etmektedir. İç hukukta başvuranlar tarafından ileri sürülenin aksine (yukarıda 21. paragraf), Çavuş İ.S. tarafından Menduh Arguz'un üzerinde bulunan cep telefonunun, muhtemel bir cinayete yönelik bir telefon olarak değerlendirilmesinin mümkün olmamasından söz etmeksizin, ölüme tanık olan kişilerin birlikte ve derhal olay yerine gelmeleri, ilgilinin başkası tarafından öldürüldüğü yönündeki iddiaya itimat edilmesini sağlayamamıştır (bk. benzer gerçek koşullar için, *Stern/Fransa* (kabul edilebilirlik hakkında karar), No. 70820/01, 11 Ekim 2005).

38. Bununla birlikte, Menduh Arguz'un hayatının her hangi bir şekilde üçüncü bir şahsın davranışlarıyla tehdit edildiğinin varsayılmasına hiçbir şekilde imkân sağlamamaktadır. İlgilinin cinayete kurban gittiğine dair her türlü açıklama spekülasyona dayanmaktadır.

39. Öte yandan Mahkeme, yetkililerin Çavuş İ.S.'nin ellerinden atış kalıntıları örnekleri alınarak (yukarıda 10. paragraf) ve mazeretinin incelenmesi için personeli sorgulayarak (yukarıda 11. İle 13. paragraflar) ilgili hakkında da bir soruşturma yürütülmesiyle ilgili olarak herhangi bir gecikmede bulunmadıklarını gözlemlemektedir.

40. Böylelikle, yukarıda belirtilen koşullar ile savcı kovuşturmaya yer olmadığına dair kararını vermiştir. Mahkeme, başvuranların ifadelerinin aksine, intihar iddiasının adli makamların tespitlerine yakın olduğunun görülmemesi nedeniyle bu ret çerçevesinde "resmi" bir soruşturma yürütülmesine yönelik usuli gerekliliğin yerine getirilmediği kanısına varamayacaktır (yukarıda anılan, *Stern*). Diğer yandan Mahkeme, ulusal makamlar tarafından ele alınan bu iddianın söz konusu edilmesi için hiçbir neden görmemektedir (yukarıda anılan *Abdullah Yılmaz*, § 59).

41. Dolayısıyla geriye, askeri makamların gerçek bir intihar riskinin bulunup-bulunmadığının bilmeleri gerektiğinin, bu riskin bilinmesi halinde

de söz konusu riskin önlenmesi için kendilerinden makul olarak beklenen her türlü şeyi yapıp-yapmadıklarının belirlenmesi kalmaktadır.

42. Bu bağlamda Mahkeme, başvurunun Menduh Arguz'un kendisini intihara yöneltebilecek Çavuş İ.S. veya başkası tarafından kötü muamele iddiasının içermediğini dikkate almaktadır (bir askerin üstü tarafından yapılan aşağılayıcı bir muamelenin ardından intihar ettiği yukarıda anılan *Abdullah Yılmaz* davasındaki koşullar ile karşılaştırma) (§ 14 ve devamı).

43. Öte yandan Mahkeme, ilgilinin bazı sorunlardan muzdarip olduğu ve yetkililerin, ilgilinin askerlik hizmetini yerine getirdiği sırada bilgilendirildiklerinin tartışma konusu olmadığını gözlemlemektedir. Diğer yandan, ilgilinin ateşli silah taşınması gerektiren görevlere katılmaması nedeniyle, yetkililer haklı olarak Menduh Arguz'un yerine getirebileceği görevler hakkında durum değerlendirmesi yapmışlardır. Bununla birlikte, yetkililer ilgilide kaygı bozukluğu ve epilepsi hastalığı bulunduğunu dikkate almış olsalar da, bu raporlarda kendisinin intihara yönelimi olduğuna dair hiçbir bilgi bulunmamaktadır (bk. yukarıda 7. ve 8. paragraf).

44. Geriye Menduh Arguz'un Çavuş İ.S.'nin yokluğundan faydalanarak ilginin silahına sahip olması, başvuranların yakınının hayatını korumak için uygun tedbirler alma yükümlülüğüne nazaran yetkililerin sorumluluğuna neden olacak nitelikte olup-olmadığını bilmek konusu kalmaktadır.

45. Yerel düzeyde, söz konusu çavuşun önce tuvalete ardından eczaneye gitmek için odasından ayrıldığı sırada masasının çekmecesine silahını bıraktığı tespit edilmiştir. Bu eylem, intihar olayını kolaylaştırmasına rağmen bir neden teşkil etmemektedir. Öte yandan müteveffa bu silaha sahip olmasaydı intihar etmeyeceğinin öngörülmesi son derece spekülatif olacaktır (bk. yukarıda anılan, *Stern*).

46. Daha önce Mahkeme, bilhassa, kişi, diğer askerlerin ya da kendi yaşamının korunması amacıyla tedbir almanın gerekliliğini açığa vuran herhangi bir istikrarsızlık belirtisi göstermediğinde, üstlerini, benzer olayları önlemek amacıyla daha fazla çaba göstermemekle suçlamanın kendilerine

aşırı bir yük yükleyebileceğinin bilincinde olduğunu belirtmektedir (eylemin öngörülemezliği göz önüne alındığında ihlal tespit edilmeyen bir dava için, bk. *Nurten Deniz Bülbül/Türkiye*, No. 4649/05, §§ 29-37, 23 Şubat 2010).

Mahkeme, mevcut davanın, benzer dava sınıfına girdiğini değerlendirmektedir.

47. Sonuç olarak, Mahkeme davanın koşullarını dikkate alarak, gerek ölüm koşullarının belirlenmesi amacıyla, yeterince ayrıntılı bir soruşturma yürüten savcı tarafından usuli yönden verilen kovuşturmaya yer olmadığına dair karar gerekse Menduh Arguz ile ilgili olarak alınması gereken tedbirler hakkında Sözleşme'nin 2. maddesinin ihlal edilmediğini ifade etmektedir.

48. Sonuç olarak başvurunun bu kısmı, açıkça dayanaktan yoksundur ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

B. Başvurunun Geri Kalanı Hakkında

49. Başvuranlar, Sözleşme'nin 6 ve 14. maddelerini ve Sözleşme'ye Ek 6. No.lu Protokolün 1 ve 2. maddelerini ileri sürmekteler ve yakınlarının Kürt yanlısı siyasi görüşleri nedeniyle öldürüldüğünü iddia etmektedirler.

50. Mahkeme, bu şikâyetlerin esasını incelemeye imkân sağlayacak ayrıntılar ile birlikte ileri sürülmediklerini gözlemlemektedir (bk. *mutatis mutandis*, *Makbule Kaymaz ve diğerleri/Türkiye*, No. 651/10, § 150, 25 Şubat 2014). Sonuç olarak başvurunun bu kısmı, açıkça dayanaktan yoksundur ve Sözleşme'nin 35. maddesinin 3. fıkrasının a) bendi ve 4. fıkrası uyarınca reddedilmelidir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, Oybirliğiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar Fransızca dilinde tanzim edilmiş ve 29 Ekim 2001 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Abel Campos
Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Paul Lemmens
Başkan